

SLUŽBY, DOPRAVA, CESTOVNÍ RUCH, ZAHRANIČNÍ OBCHOD

DOPRAVA

- velké rozdíly mezi Severní a Jižní Amerikou
- USA a Kanada mají množství silnic všeho druhu, vysoce kvalitní síť komunikací umožňuje hospodářské využití i odlehlých a málo přístupných oblastí
- v Latinské Americe infrastruktura nevyhovuje rozsahem ani kvalitou potřebám hospodářství
- byla vybudována z hlediska zájmů zahraničního kapitálu
- přírodní podmínky znesnadňují výstavbu a údržbu pozemních komunikací
- nebyl vybudován územně vyvážený systém komunikací
- většina území je přístupná pouze v omezeném rozsahu
- nevyvážená doprava posiluje hospodářské a územní disproporce

a) silniční síť

- hustota přímo úměrná koncentraci obyvatel a průmyslu
- jediný ucelený systém v celé Americe
- panamerická dálnice protíná kontinent od Aljašky po Ohňovou zemi, byla vybudována ve 30. letech 20. století, kdy propojila velká města kontinentu
- velký význam mají i silnice napříč kontinentem (v USA, Kanadě) a transamazonská dálnice přes Brazílii

b) železniční síť

- první ucelená soustava je mezi Kanadou, USA, Mexikem; na ni napojena Guatemala a Salvador
- druhá ucelená soustava umožňuje propojení východu a jihu Jižní Ameriky; Brazílie, Uruguay, Argentina, Paraguay; na několika místech napojeny i Chile a Bolívie (železnice přes Andy)
- lokální hustá síť železnic je na Kubě
- železniční spojení velkých měst Kolumbie a Ekvádoru
- úzkokolejné železnice pro přepravu surovin (např. cukrové třtiny na karibských ostrovech)

c) vnitrozemská vodní doprava

- tisíce kilometrů splavných řek a umělých průplavů, které slouží i námořním lodím
- nejfrekventovanější systém jsou Velká jezera dohromady s řekami Sv. Vavřince a Hudson (i s průplavem) až do Atlantiku
- další rozsáhlý plavební systém je na Mississippii, který je spojen pomocí průplavů a kanálů na systém Velkých jezer
- systém Amazonky: řeka je splavná 4 300 km od ústí, do vnitrozemského Manausu mohou vplouvat i námořní lodě (1 700 km od ústí); přítoky Amazonky umožňují lodní spojení Atlantiku s Ekvádorem a Peru
- největší vnitrozemské přístavy jsou Chicago, Detroit, St. Louis (USA), Toronto, Montreal (Kanada); na Amazonce Santarém, Obidos, Manaus (Brazílie), Iquitos (Peru); v systému La Platy Rosario, Santa Fé, Posadas (Argentina)

d) námořní doprava

- má prioritní význam už od objevení Ameriky jak v nákladní tak i v osobní dopravě, i když osobní námořní doprava ustoupila dopravě letecké
- nákladní doprava je nejobjemnější na světě, a to zásluhou USA
- největší přístavy jsou u Atlantiku, díky vazbám na Evropu a Afriku
- velké přístavy hlavně u ústí řek
- největší přístavy v Severní Americe při Atlantickém pobřeží: Halifax, Quebec (Kanada); Boston, Providence, New York, Baltimore, Norfolk, Savannah, Miami (USA)
- největší přístavy při Mexickém zálivu: Saint Petersburg, New Orleans, Houston, Corpus Christi (USA), Coatzacoaltos (Mexiko)
- největší přístavy v Karibském moři: San Juan (Portoriko), Colón (Panama), La Habana (Kuba), Barranquilla (Kolumbie), Maracaibo a Caracas (Venezuela), Willemstad (Nizozemské Antily), Port of Spain (Trinidad)
- největší přístavy v Jižní Americe při Atlantickém pobřeží: Rio de Janeiro, Santos (Brazílie), Buenos Aires (Argentina)
- přístavy při Pacifiku: zvětšují se díky vybudování Panamského průplavu a v poslední době díky dynamickému rozvoji asijské pacifické oblasti a vzájemnému obchodování; Los Angeles, San Francisco, Portland, Seattle (USA); Vancouver (Kanada); Buenaventura (Kolumbie); Callao (Peru); Guayaquil (Ekvádor); Antofagasta, Valparaíso (Chile)

e) letecká doprava

- státní i soukromá letiště a letecké společnosti
- největší letiště u velkých aglomerací (New York, Chicago, Los Angeles, Sao Paulo, Rio de Janeiro)
- zajištění spojení s celým světem

f) potrubní doprava

- celková délka největší na světě
- USA 350 000 km ropovodů, 2 000 000 km plynovodů
- Kanada 40 000 km ropovodů a 200 000 km plynovodů
- Latinská Amerika mnohem méně 50 000 km ropovodů a 40 000 km plynovodů

CESTOVNÍ RUCH

- velký význam pro celý kontinent
- celá Amerika je zájmovou sférou pro turisty hlavně z USA a Kanady, tyto státy mají i velký příjem turistů; výměna turistů mezi těmito státy vzájemně patří k největším na světě
- hlavní turistickou oblastí mimo USA je karibská oblast; další důležitou oblastí je La Plata
- cestovní ruch je prioritním odvětvím, v mnoha státech tvoří velké procento HDP (např. Bermudy, Bahamy, Americké panenské ostrovy)
- kulturně-historické atraktivity v Mexiku a Peru, staré indiánské civilizace
- pro cestovní ruch nevyužity horské oblasti Latinské Ameriky a sever kontinentu
- viz webové odkazy v kapitole 8 o ochraně přírody a krajiny, často jsou uváděny i historické a kulturní zajímavosti a charakterizována problematika cestovního ruchu států

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

- bilance způsobuje ještě větší rozdíly mezi USA a Kanadou a ostatními zeměmi
- největší obraty (i světové prvenství) mají USA, Kanada je v první desítce
- další země nedosahují ani čtvrtiny zahraničního obratu USA
- významněji zapojeny do světového obchodu jen Brazílie, Argentina, Mexiko, Venezuela, Portoriko; v menší míře i Kuba a též velké jihoamerické státy (Chile, Peru, Kolumbie) a země se zpracováním ropy (Nizozemské Antily, Bahamy, Trinidad a Tobago, Americké panenské ostrovy)
- některé země mají relativně velké vlastní trhy, výrobou zabezpečují vlastní spotřebu, z toho vyplývají i rozdílné struktury exportu
- USA, Kanada exportuje průmyslové i zemědělské výrobky
- rozvojové země exportují 1 až 3 druhy zboží, zemědělské komodity, nerostné suroviny
- vzájemný obchod mezi rozvojovými zeměmi není rozvinutý; výjimkou jsou Brazílie, Argentina, Andské státy
- viz hospodářská sdružení v kapitole 10 (na webových stránkách seskupení jsou uváděny informace o exportu)